

grafreden.nl

Lieve familie, lieve vrienden,

dank jullie dat jullie hier zijn om afscheid te nemen van Hendrika de Vries,
voor zovelen van ons: Rika, of gewoon Oma Rika.

Ik spreek vandaag als haar dochter,
als iemand voor wie zij een veilige thuishaven was.

We spraken elkaar bijna elke dag.

Soms tien minuten over boodschappen en een plant die scheef hing,
soms een uur over het leven, over zorgen en over hoop.

Haar stem kon onrust laten zakken als een steen in stil water.

Dat is wat ik het meest voel vandaag:

stilte waar haar stem was.

Mam werd geboren op 14 maart 1952 in Leeuwarden.

Ze droeg dat nuchtere noorden in zich,

dat kalme kijken, dat “doe maar gewoon, dan doe je al gek genoeg”.

Na haar opleiding tot verpleegkundige verhuisde ze naar Utrecht.

Daar begon wat eigenlijk haar roeping was:

achtendertig jaar lang werkte ze als wijkverpleegkundige,

met een groot hart en twee stevige voeten op de grond.

Ze had er geen heldenverhaal van nodig.

Ze ging gewoon op pad met haar tas, haar luisterende oren

en haar vaste hand die geruststelde door hoe gewoon het aanvoelde.

In 1976 trouwde ze met Pieter,

mijn vader,

haar maatje.

Samen bouwden ze een thuis waar de deur altijd net niet helemaal dicht leek te
vallen,

alsof er elk moment iemand binnen kon waaien

MaaK Je eigen gepersonaliseerde toespraak op grafreden.nl

voor een kop thee, een goed gesprek of een bord soep.

Ze werd moeder van twee dochters, Sanne en ik, Marieke.

En later oma van drie kleinkinderen:

Louk, Nienke en Bram.

Voor ieder van ons had zij iets eigens,

een grap, een vraag, een klein ritueel.

Ze kende ons niet "als gezin", maar als mensen, één voor één.

Na haar pensioen deed ze precies wat je van haar zou verwachten:

niet stilstaan, maar door-geven.

Bij de buurtsoepkeuken stond ze met haar mouwen opgestroopt

en een recept in haar hoofd dat ze ter plekke aanpaste

als iemand zei geen uien te lusten.

Niemand buitensluiten, zei ze,

er is altijd wel een manier om iemand binnen te laten.

Wie haar daar heeft meegemaakt, herkent dat lichte knikje van haar:

ik zie je, kom erbij.

Haar huis ademde haar handen.

De tuin met rozen en kruiden,

de draadmand met half afgemaakte breisels

en een briefje erop: "Nog drie mouwen, dan is Bram winterproof."

Op donderdagavond klonk er koor in haar stem;

dan floot ze zacht een melodie na terwijl ze de vaat deed.

Boven op de kast stond een blik met uitgescheurde oude recepten,

met vlekken van bouillon en aantekeningen in potlood:

"minder zout — Piet zijn smaak,"

"extra laurier — fijn in de winter."

Mijn mooiste herinnering?

De late zomeravonden op het balkon.

Twee koppen thee, sterren die aarzelend verschenen,

en mam die verhalen vertelde.

Niet groot of spectaculair Maak je eigen gepersonaliseerde toespraak op grafreden.nl

maar precies genoeg om te begrijpen wat mensen dragen.

Ze sprak over patiënten in kettingzinnen zonder oordeel.

Wat zij haar leerden, zei ze,

was dat je pas echt helpt als je eerst luistert.

Dat heb ik van haar geleerd.

Eerst kijken, dan kiezen.

Eerst horen, dan handelen.

Ze was warm,

trouw,

eerlijk op een manier die nooit snijdend werd.

Ze hield niet van mooie woorden die niets deden.

“Je woord nakomen,” zei ze vaak, “dat is ook een vorm van zorg.”

En ze had die zachte humor die de randjes van een moeilijke dag afrondt.

Als iets mislukte, trok ze één wenkbrauw op en zei:

“Nou, dat was in ieder geval duidelijk.”

Dan werd het alweer lichter.

Ik weet wat jullie zullen missen.

Haar geruststellende stem aan de telefoon,

die “Hoi lieverd” waarbij de dag even op adem kwam.

Haar pan erwtensoep in de winter,

waarin iedereen een lepel vond die naar thuis smaakte.

En haar arm om je schouder,

nooit dwingend, altijd precies zo dat je dacht:

ik hoef het niet alleen te dragen.

Haar waarden waren eenvoudig en standvastig.

Zorgzaamheid.

Eerlijkheid.

Je woord nakomen.

Niemand buitensluiten.

Ze paste ze toe in kleine dingen,

en juist daardoor bleven ze groot

MaaK je eigen gepersonaliseerde toespraak op grafreden.nl

Wie bij haar aanbelde, hoorde geen vragen voor je binnen mocht komen.

Je was al binnen zodra je voor de deur stond.

Vandaag nemen we afscheid,

maar we hoeven niets los te laten van wat zij in ons heeft geplant.

Haar manier van kijken naar mensen

zit in hoe we straks met elkaar praten bij de koffie.

Haar nuchterheid

zit in hoe we besluiten nemen zonder poeha.

Haar trouw

zit in de belletjes die we blijven plegen,

ook als er even niets te melden is.

Voor jou, pap,

voor ons, Sanne en ik,

voor Louk, Nienke en Bram:

we zijn verdrietig, ja,

maar we dragen ook iets stevigs mee.

Mam heeft ons geleerd dat je een dag niet redt door hem mooier te praten,

maar door erbij te blijven, samen.

Als we haar willen eren,

doen we het misschien zo:

we luisteren wat langer,

we laten iemand aansluiten aan tafel,

we houden ons woord,

en we maken die pan soep iets te groot, zodat er over is voor wie nog komt.

Lieve mam,

dank je voor je handen,

voor je stem,

voor je eindeloze geduld met onze scherpe bochten

en je tapijtranden waar niemand over struikelde omdat jij ze iedere dag

gladstreek.

Dank je voor de sterren op het balkon
en voor het idee dat nabijheid iets is wat je kunt oefenen.

We zullen je missen in alles wat klein lijkt.
In de geur van rozemarijn als het regent.
In een gebreide muts die ineens precies past.
In een liedje dat je op donderdag neuriede.
En in dat rustige “kom maar”, dat je zei zonder woorden.

Nu is het aan ons.
We dragen je verder in de dingen die we doen.
In hoe we elkaar begroeten.
In hoe we wachten tot iemand is uitgesproken.
In hoe we een arm om een schouder leggen op een moeilijke dag.

Na mijn woorden houden we graag een kort moment stilte,
om ieder op zijn eigen manier bij Rika te zijn.
Daarna luisteren we naar ‘Avond’ van Boudewijn de Groot,
een lied dat vandaag voelt als een zachte hand tegen de tijd.

Lieve Oma Rika,
ga licht.
Wij houden je dichtbij,
in alles wat we doen,
en in alles wat we laten.

Deze toespraak is gemaakt met grafreden.nl. Beantwoord een paar vragen en genereer je eigen gepersonaliseerde toespraak nu op grafreden.nl

Maak je eigen gepersonaliseerde toespraak op grafreden.nl